

УДК 327.700Н: 327.57

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО – ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Даниїла Олійник

*Національний інститут стратегічних досліджень,
вул. Пирогова, 7-а, м. Київ, Україна, 01030, тел. (044) 286-75-40,
e-mail: dolijnuk@niss.gov.ua*

Чинні форми спеціального режиму економічної діяльності в Україні за організаційно-економічними умовами для суб'єктів господарювання поступаються в конкуренції за інвестиції аналогічним економічним інструментам в інших країнах і відзначаються низьким рівнем преференційності та конкурентності. В цьому контексті слід врахувати появу нових тенденцій у формуванні та створенні транскордонних структур, які дають змогу суб'єктам господарювання отримати додаткові вигоди від використання новітніх технологій, робочої сили, ринків збуту тощо. Сьогодні вздовж кордону України та країн-сусідів ЄС вже створюють дзеркальні та транскордонні індустріальні парки на кшталт транскордонних структур Австрії та Угорщини, що вимагає ретельного вивчення цього досвіду і напрацювання власних підходів до їхнього запровадження, підготовки відповідного нормативного забезпечення. Сьогодні Україна має змогу використати транскордонне співробітництво як ефективний економічний інструмент для збалансування регіонального розвитку та інтенсифікації інтеграційних процесів Україна – ЄС у регіональному вимірі. Проаналізовано власний досвід перших років запровадження територій пріоритетного розвитку та вільних економічних зон. Нові форми транскордонного співробітництва представлено у нових підходах до стратегічного планування розвитку транскордонних регіонів та простору, поширення сучасних механізмів регіонального розвитку у транскордонний простір, проєктів, підвищення відповідальності за прийняття та реалізацію рішень.

Результатом розробленого автором підходу до формування нових форм транскордонного співробітництва є пропозиція запровадження нової організаційно-фінансової платформи транскордонного співробітництва та можливості розробки на її основі національної моделі збалансування розвитку регіонів, яка в своїй концептуальній основі орієнтується на інтенсифікацію інтеграційних процесів Україна–ЄС.

Ключові слова: партнерство; транскордонне співробітництво; єврорегіони; транскордонний ринок; транскордонні зони; територіальні громади; територіальне співробітництво; євро-регіональне співробітництво; інституційне середовище.

Серед найважливіших проблем, які мають вирішувати регіони ЄС у XXI ст., є формування ємного, консолідованого внутрішнього ринку, недопущення економічної регіональної самоізоляції та підтримка справедливої конкуренції на місцевому і регіональному рівнях, вирішення актуальних проблем розвитку регіонів. Про це йдеться у «Порядку денному Європейського Союзу для регіонів» (EU Territorial Agenda 2020) [1].

З огляду на стратегічний курс на євроінтеграцію, Україна потребує, з одного боку, взаємної відповідності цілей регіонального розвитку країни та цілей регіонального розвитку ЄС, а з іншого – вироблення власного стратегічного

бачення реформ на регіональному і місцевому рівнях з урахуванням викликів, що постають перед нашою державою.

«Точкові» економічні інструменти стимулювання регіонального розвитку, такі як спеціальні режими економічної діяльності, застосовують у багатьох країнах світу для досягнення визначених цілей економічного розвитку, в тому числі і для збалансування регіонального розвитку. Для забезпечення суб'єктів господарювання фінансовими ресурсами і залучення інвестицій визначають перелік необхідних преференційних умов з наданням однакових умов для всіх суб'єктів господарювання однієї форми або поєднання однакових базових умов з додатковими індивідуальними умовами для окремих функціональних одиниць, а також індивідуальних умов для всіх функціональних одиниць. На основі наданих преференційних організаційно-економічних умов функціональні одиниці різних форм спеціальних режимів економічної діяльності конкурують між собою на ринку інвестицій як в середині країни, так і на міжнародній арені.

В Україні такі формування почали застосовувати з 1995 р. у формі спеціальних (вільних) економічних зон, з 1999 р. – територій пріоритетного розвитку, з 2000 р. – технологічних, з 2007 р. – наукових та з 2012 р. – індустріальних парків. Упродовж останніх 20 років загалом створено 124 функціональні одиниці таких спеціальних режимів економічної діяльності здебільшого за ініціативою регіонів.

Однак загальнодержавної стратегії, плану щодо кількості та географії розміщення функціональних одиниць спеціальних режимів економічної діяльності в Україні сьогодні немає. Такий підхід до формування преференційних умов для суб'єктів господарювання спеціальних режимів економічної діяльності в Україні не працює на збалансування регіонального розвитку. Отже, чинні форми спеціального режиму економічної діяльності в Україні за організаційно-економічними умовами для суб'єктів господарювання поступаються в конкуренції за інвестиції аналогічним економічним інструментам в інших країнах, у тім числі сусідніх.

У контексті зазначеного актуальним є висвітлення нових тенденцій у розвитку спеціального режиму економічної діяльності, а саме – створення транскордонних структур, які даватимуть змогу суб'єктам господарювання країн-сусідів отримати додаткові вигоди від використання новітніх технологій, робочої сили, ринків збуту тощо. Процеси зближення регіонів у транскордонному просторі вимагають нових підходів до використання економічного, людського та природно-ресурсного потенціалу транскордонних регіонів, а також розвитку нових форм співробітництва, таких як: нові підходи до стратегічного планування розвитку транскордонних територій; проекти; транскордонні кластери; поширення сучасних механізмів регіонального розвитку у транскордонний простір.

Формування та розвиток транскордонних структур зумовлюється низкою чинників, вплив яких активізує взаємодію в транскордонному просторі. До чинників впливу варто зачислити: стратегії розвитку держав; державні регіональні політики; наявність спільних стратегій і програм; рівень

інтенсивності зв'язків суб'єктів і учасників транскордонного співробітництва; рівень розвитку інфраструктури транскордонного співробітництва; рівень поінформованості; креативність учасників транскордонного співробітництва; зовнішню фінансову допомогу тощо.

Аргументом на користь розвитку нових форм транскордонного співробітництва є також те, що включення України до загальносвітових процесів глобалізації та регіоналізації, її реальні кроки до інтегрування в Європейський Союз ставлять питання щодо відповідності адміністративно-територіального устрою держави головним європейським принципам побудови системи управління регіональним і місцевим розвитком, розбудови місцевого самоврядування.

Новий адміністративно-територіальний устрій повинен стати основою побудови нової моделі територіального управління, заснованої на засадах децентралізації, субсидіарності, балансу загальнодержавних інтересів з інтересами населення регіонів та територіальних громад, ефективного розвитку державного управління та місцевого самоврядування, спроможності й самостійності територіальних громад щодо вирішення питань місцевого значення.

Початок 2015 року позначився помітним подальшим скороченням зовнішньоторговельної активності у більшості регіонів України, зниженням інвестиційної активності, скороченням обсягів іноземного інвестування та поглибленням асиметричності інноваційної інфраструктури з прикордонними регіонами сусідніх країн ЄС. Окрім цього, неоднозначна ситуація у сфері зовнішньої торгівлі з країнами ЄС: досягнута динаміка не відповідає задекларованим в Угоді про Асоціацію можливостям розширення вітчизняного експорту до Європи. Розширення негативних тенденцій у регіонах, зокрема у транскордонних, посилене кризовою ситуацією економіки Сходу України, ставить вимоги щодо пошуку нових форм взаємодії та співробітництва з ЄС.

За сучасних умов інтенсифікації євроінтеграційних процесів України зростає роль транскордонного співробітництва. Згідно із чинним законодавством України, поняття транскордонного співробітництва визначають як спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їхніми представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами, відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної національним законодавством [2].

У наукових працях вітчизняних учених [3; 4; 5] транскордонне співробітництво трактують як специфічну сферу реалізації міжнародних відносин на регіональному рівні, яка відрізняється необхідністю і можливістю активного їхнього використання, наявністю спільного кордону, потребою спільного вирішення проблем екологічної безпеки, дещо ширшого взаємного спілкування населення сусідніх держав та значно вищим навантаженням на соціально-економічну інфраструктуру.

В Україні транскордонне співробітництво як інструмент підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій та чинник прискорення інтеграційних процесів відображено у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [6] та Державній програмі розвитку транскордонного співробітництва на 2011–2015 роки [7]. Сьогодні не викликає сумніву, що *транскордонне співробітництво* (ТКС) є невід’ємною складовою державної регіональної політики України і займає важливе місце в системі пріоритетів щодо інтенсифікації процесів Україна – ЄС у регіональному вимірі.

У Європі підтримка розвитку транскордонного співробітництва забезпечується не лише на національному рівні, а й на загальноєвропейському, зокрема, шляхом реалізації регіональної політики ЄС, однією із умов якої є наявність стратегії спільного розвитку транскордонних регіонів, яка відіграє важливу роль у формуванні загальноєвропейської політики та формуванні міжрегіональних відносин. Найпоширенішою формою транскордонного співробітництва є єврорегіони – це одна з організаційних форм транскордонних відносин, де місцеві органи влади прикордонних областей мають змогу розробляти спеціальні комплексні програми економічної, культурної та гуманітарної взаємодії, реалізувати конкретні транскордонні економічні проекти, вирішувати проблеми зайнятості, інфраструктури, екології. Єврорегіони мають власну організаційну структуру та визначені джерела фінансування. Формування єврорегіонів передбачає також можливість створення організаційної структури та системи фінансування у формі міжнародних міжрегіональних асоціацій, об’єднань, консорціумів. Необхідною умовою ефективного функціонування єврорегіонів є наявність спільних інтересів їхніх членів у розв’язанні певних проблем.

Зокрема, за участю прикордонних територій Франції створено 23 транскордонних об’єднання, Німеччини – 35, Польщі – 17. Росія задіяна у 12-ти регіональних об’єднаннях, а Білорусь – у 4-х. Загалом в Європі діє 91 єврорегіон. Україна бере участь у 10-ти єврорегіонах (табл. 1)

Таблиця 1

Єврорегіони України

№ з/п	Назва Єврорегіону	Територіальна локалізація	Напрямки діяльності
1	2	3	4
1.	Буг	Волинська та Львівська області України, Брестська область Республіки Білорусь та Люблінське воєводство Республіки Польща	Співпраця в екологічній, культурній та соціальній сферах; попередження надзвичайних ситуацій; сприяння розвитку контактів між сусідніми регіонами у сферах економіки, комунікацій, транспорту, зв’язку, територіального планування; співпраця органів місцевого самоврядування та контактів простих людей

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
2.	Карпатський єврорегіон	Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська та Чернівецька області (Україна), Підкарпатське воєводство (Республіка Польща); Кошицький та Пряшівський краї (Словаччина); месьє Боршод-Абауй-Земплен, Гайду-Бігар, Гевеш, Яс-Надькун-Солнок та Саболч-Сатмар-Берег (Угорщина) повіти Біхор, Селаж, Сату-Маре, Марамуреш, Харгіта, Сучава та Ботошань (Румунія)	Розвиток співробітництва між індивідуальними членами (регіонами, районами, містами тощо); розвиток недержавних організацій (асоціацій, фондів) з особливою увагою на підготовку спільних проектів; розширення галузей співробітництва відповідно до соціальних потреб (національні меншини, недержавний сектор, молодь), розвиток економічного та фінансового співробітництва; сприяння спільним проектам щодо дво- та тристороннього співробітництва
3.	Нижній Дунай	Одеська область (Україна), райони Кагул та Кантемир (Республіка Молдова), повіти Бреїла, Галац, Тульча (Румунія)	Інтеграція транспортної інфраструктури прикордонних регіонів в єдину мережу європейських транспортних коридорів; формування єдиного культурного простору в Придунав'ї; вирішення питань, що стосуються боротьби з організованою злочинністю, попередження і ліквідації наслідків стихійних лих і техногенних катастроф; досягнення гармонійного і збалансованого розвитку економіки
4.	Верхній Прут	Чернівецька та Івано-Франківська області (Україна), Ботошанський та Сучавський повіти (Румунія), Фалештський, Єдинецький, Глоденський, Окницький, Ришканський та Бриченський райони (Республіка Молдова)	Розвиток і гармонізація торговельних і економічних відносин; розробка проектів транскордонного співробітництва; попередження забруднень басейнів Дунаю, Пруту, Серету, Дністра і Чорного моря, попередження та ліквідація наслідків промислових аварій та стихійних лих, збільшення кількості екологічно чистих виробництв; гармонізація розвитку інфраструктури, у тім числі енергетичних систем, транспортних та комунікаційних мереж; розвиток і впровадження передових технологій; охорона здоров'я населення, розвиток туризму і рекреаційної діяльності
5.	Дніпро	Гомельська область (Білорусь), Чернігівська область (Україна), Брянська область (Росія)	Ліквідація надзвичайних ситуацій, стихійних лих та їхніх наслідків; охорона і поліпшення стану навколишнього природного середовища; освіта, охорона здоров'я, спорт і туризм; комунікації, транспорт, зв'язок; регіональний розвиток; сприяння розширенню контактів між жителями прикордонних територій, розвитку співробітництва між установами, організаціями та суб'єктами господарської діяльності

Заввершення таблиці 1

1	2	3	4
6.	Слобожанщин а	Харківська область (Україна), Белгородська область (Російська Федерація)	Регіональне та локальне територіальне планування; комунікації, транспорт і зв'язок; наука, нові технології, освіта; полегшення процесу перетину кордону для людей та вантажів шляхом спрощення прикордонних формальностей та сприяння відкриттю нових пунктів пропуску; сприяння розвитку регіональної економіки за допомогою поліпшення інфраструктури прикордонних районів; ліквідація надзвичайних ситуацій, стихійних лих та їхніх наслідків
7.	Ярославна	Сумська область (Україна), Курська область (Російська Федерація)	Ліквідація надзвичайних ситуацій, стихійних лих та їхніх наслідків; наука, нові технології, освіта; державна молодіжна політика; сприяння спрощенню прикордонних формальностей; розвиток регіональної економіки за допомогою поліпшення інфраструктури прикордонних районів; економічний розвиток
8	Донбас	Донецька та Луганська області (Україна), Ростовська область (Російська Федерація)	Ліквідація надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру; розвиток регіональної економіки за допомогою поліпшення інфраструктури прикордонних районів; поліпшення стану навколишнього природного середовища; спрощення прикордонних і митних процедур перетину кордону; реалізація державної молодіжної політики тощо
9	Дністер	Вінницька область (Україна), райони Дондушень, Дубоссари, Окниця, Гума, Сорока, Флорешть, Шолданешти (Молдова)	Організація, координація і поглиблення зв'язків в економіці, торгівлі, науці, освіті, культурі, туризмі та спорті; здійснення спільних проектів з охорони довкілля, екологічного оздоровлення басейну річки Дністер; реалізація спільних транскордонних інвестиційних проектів; організація контрактів з відповідними міжнародними організаціями, фондами, інститутами, агентствами та іншими організаціями
10	Чорне море	Україна, Болгарія, Вірменія, Греція, Грузія, Молдова, Російська Федерація, Румунія, Тукреччина	Захист навколишнього природного середовища, рибальства, біорізноманіття, захист екології Чорного моря та річок басейну від виливів нафти, забруднень тощо; розвиток інфраструктури (енергетичні системи, транспорт, мережі комунікацій); підтримка інвестиційної сфери поновлювальної енергетики; моніторинг ризиків у галузі морського транспорту та прибережних зон; керування міграційними потоками та інтеграція мігрантів; підтримка економічних ініціатив тощо

Досвід європейських країн, які вже стали повноправними членами ЄС, засвідчує, що співробітництво регіонів може стати ефективним засобом пришвидшення вступу України в ЄС.

Однак сьогодні в Україні спостерігається незначний вплив єврорегіонів на активізацію транскордонного співробітництва, що зумовлене організаційно-правовими аспектами формування та розвитку державної регіональної політики, яку тривалий час не розглядали як окремий складник стратегічного розвитку держави. Наслідком стали відсутність єдиної ієрархічно системи нормативно-правових документів, які регулюють питання регіонального розвитку, слабкість організаційно-управлінського механізму розробки та впровадження регіональної політики. Практика міжрегіонального, міжмуніципального, міждержавного регіонального та транскордонного співробітництва регіонів залишалась безсистемною та епізодичною без належного фінансового забезпечення.

Найактивнішими щодо фінансування проектів транскордонного співробітництва в Україні є програми в рамках «Європейського інструменту сусідства та партнерства (ЄІСП)», Ініціативи «Східне партнерство», а також Програми «Підтримка політики регіонального розвитку України». Фінансування транскордонних програм ЄІСП здійснюють згідно зі ст. 7 Регламенту (ЄС) № 1638/2006 Європейського Парламенту і Ради від 24.10.2006 [8, с. 25], відповідно до Європейської політики сусідства, згідно з визначеними пріоритетами, які передбачають політичний діалог та реформи, торгівлю й економічні реформи, збалансований економічний та соціальний розвиток, правосуддя та внутрішні справи, енергетику, транспорт, інформаційне суспільство, навколишнє середовище, дослідження і нововведення, розвиток громадянського суспільства та міжлюдські контакти. Важливим є зміцнення співпраці не лише на зовнішніх кордонах Європейського Союзу, а й між партнерськими країнами, передусім географічно близькими одна до одної. Відповідно до затверджених ЄІСП проектів транскордонного співробітництва, Україна бере участь у 4-х програмах:

Польща – Білорусь – Україна. Особливість програми полягає у формуванні спільних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності територій, покращенні якості життя та інституційній співпраці і підтримці місцевих громад;

Румунія – Україна – Республіка Молдова. Програма передбачає створення більш конкурентоспроможної прикордонної економіки, готовності до надзвичайних ситуацій, співробітництва у форматі «від людини до людини»;

Басейн Чорного моря. Пріоритетом програми є підтримка транскордонного співробітництва для економічного і соціального розвитку, що ґрунтується на спільних ресурсах; розподілі ресурсів і знань з метою охорони навколишнього середовища і збереження, а також підтримки культурних і освітніх ініціатив для створення спільного культурного середовища в басейні;

Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна. Загальні пріоритети, визначені цією програмою, передбачають покращення економічного та соціального розвитку; покращення якості навколишнього природного середовища;

покращення ефективності кордону та підтримку співробітництва «люди–людям».

Розробка та реалізація спільних транскордонних стратегій співробітництва і затвердження регіональних програм щодо розвитку транскордонного співробітництва сприяє зменшенню диспропорцій соціально-економічного розвитку в транскордонному просторі та поступовому зближенню параметрів суміжних прикордонних регіонів сусідніх країн, яке відбувається в процесі запозичення, відтворення чи формування спільних методів та фінансового забезпечення.

Про це свідчать і міжнародні програми технічної допомоги, які пройшли державну реєстрацію у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України (станом на 01.01.2015) і прямо чи опосередковано можуть стосуватися ТКС у Львівській області. Щодо динаміки впровадження кількості проектів переважають проекти ЄС, Уряду США, Федеративної Республіки Німеччина, Уряду Швейцарської Конфедерації, ОБСЄ, ООН, Великобританії, а також проекти інших донорів (рис. 1).

Програмними документами передбачено, що кожен проект повинен додатково фінансуватимуть з місцевого, регіонального та національного бюджетів, а також з державного та приватного секторів у межах 10 % і більше країни-учасниці, які беруть участь у цих проектах. Саме цей фактор є одним із найбільш стримуючих для активнішої участі в проектах транскордонного співробітництва українських учасників і потребує формування нової організаційно-фінансової платформи транскордонного співробітництва.

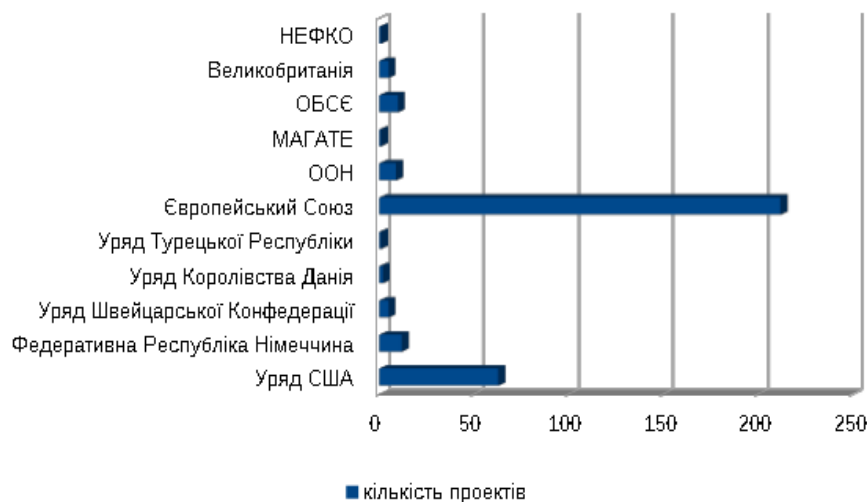

Рис.1 Динаміка впровадження кількості проектів міжнародної технічної допомоги в Україні станом на 01.01.2015

У ЄС такими новими формами транскордонного співробітництва, які означені в Регламенті Європарламенту та Радою Європи № 1082/2006 [9], є

Європейські угруповання територіального співробітництва (ЄУТС) і об'єднання єврорегіонального співробітництва (ОЕС), ратифіковані Україною 16.05.2013 р. [10].

Зазначимо, що Україна перебуває лише на початковій стадії організації ОЕС, оскільки не визначено, хто відповідатиме, які території можуть бути учасниками ОЕС, а також шляхи фінансування таких угруповань. Оскільки Україна братиме участь у таких угрупованнях, вона матиме кращий доступ до фінансової допомоги структурних фондів ЄС, зможе ефективніше залучати кошти за програмами європейського сусідства та партнерства, а також ефективно використовувати акумульовані у бюджеті кошти.

Модернізація та диференціація сутнісного наповнення спеціальних режимів інвестиційної діяльності залежатиме також і від особливостей регіонів, форм їхнього локального запровадження чи відповідних галузей економіки. Тільки за такого підходу до застосування спеціальних режимів кожна їхня функціональна одиниця буде «точкою економічного зростання», а їхня розгалужена система у масштабах країни даватиме кумулятивний ефект економічного прориву.

Формування ефективного інституціонального середовища – доволі складний і тривалий процес, оскільки складається із ефективної сукупності кожної інституційної форми і зумовлений ступенем координованості взаємодії між ними. Стан інституціонального середовища значною мірою впливає на економічний розвиток транскордонного співробітництва. Відповідно, інституціональне середовище забезпечує зниження рівня невизначеності в повсякденній взаємодії економічних агентів. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС і Комплексна програма наближення до ЄС акцентують увагу на інституціональному базисі інноваційного розвитку нашої країни у процесі співробітництва.

Державну політику транскордонного співробітництва необхідно передусім спрямовувати на формування ефективного інституціонального середовища з дотриманням критеріїв економічної безпеки та орієнтувати на впровадження європейських принципів регіонального розвитку, що означатиме перехід до політики створення рівних можливостей для розкриття внутрішнього потенціалу розвитку територій і підвищення рівня їхньої конкурентоспроможності; упровадження дієвих інструментів оптимального використання місцевих ресурсів та їхнього спрямування на розвиток територій та інструментів стимулювання регіонального розвитку (залучення технічної допомоги, кредитів, місцевих запозичень).

Складність процесів і явищ, які спостерігають сьогодні у транскордонному просторі України, актуалізує значимість формування та реалізації політики транскордонного співробітництва як інструменту стратегії міжнародного співробітництва. Реалізація цього завдання продукує низку вкрай необхідних заходів щодо налагодження комунікаційних зв'язків між різними сегментами транскордонного співробітництва; прийняття та реалізації спільних стратегічних документів стосовно розвитку транскордонного співробітництва; формування інституційного середовища розвитку транскордонних кластерів та реалізація

Національної Стратегії формування та підтримки транскордонних кластерів; розробки Програми розвитку прикордонної торгівлі; покращення функціонування прикордонної інфраструктури тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <http://www.eu-territorialagenda.eu/Reference%20Documents/Final%20TA2020.pdf>.
2. Про транскордонне співробітництво [Електронний ресурс] : Закон України №1861-IV від 24.06.2004р. // Режим доступу : [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?javadoc:OpenDoc\('1861-15'\)](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?javadoc:OpenDoc('1861-15')).
3. *Беленький П. Ю.* Підходи до формування концепції транскордонного співробітництва області / П. Ю. Беленький, Н. А. Мікула // Проблеми транскордонного співробітництва : зб. наук. пр. – Львів : ІРД НАНУ, 1995. – С. 4–13.
4. *Мікула Н. І.* Теоретико-методологічні та практичні аспекти функціонування євро регіонів / Н. Мікула // Регіональна економіка. – 2004. – № 4(34). – С. 53–63.
5. *Кифяк В.* Функціонування євро регіону «Верхній Прут» та його роль в інтеграційних процесах України / В. Кифяк // Економіка України. – 2008. – № 6(559). – С. 65–72.
6. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.
7. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1088-2010-%D0%BF>.
8. Офіційний вісник L 210. – 31.7.2006. – С. 25.
9. Regulation (EC) 1082/2006 of the European Parliament and of the Council of July 2006 on a European grouping of territorial cooperation (EGTC) / [Electronic resource] Mode of access : [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/dect/ce_1082\(2006\)_en/pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/dect/ce_1082(2006)_en/pdf).
10. Третій протокол до Мадридської конвенції щодо транскордонного співробітництва між територіальними громадами і владами.

Стаття надійшла до редколегії 21.04.2015

Прийнята до друку 15.05.2015

SUBREGIONAL COOPERATION AS MECHANISM OF INTERNATIONAL COOPERATION

Danyila Oliinyk

*National Institute for Strategic Studies,
7-a, Pyrogova Str., Kyiv, Ukraine, 01030, tel.(044) 286-75-40,
e-mail: dolijnuk@niss.gov.ua*

Current forms of special regime of economic activity in Ukraine for the organizational and economic conditions for business entities inferior in competition for economic investment similar instruments in other countries and highlights the low level of competition and preference. Today, along the border of Ukraine and neighboring countries of the EU have created mirror and cross-border industrial parks such as cross-border structures Austria and Hungary, requiring careful study of the experience and achievements of their own approaches to their implementation, preparation of relevant legislative provision. The article analyzes the personal experience of the first years of implementation of priority development and free economic zones. New forms of cross-border cooperation presented new approaches to strategic planning and cross-border regions of space, spread of modern mechanisms of regional development in cross-border space projects, increased responsibility for decision-making and implementation.

The result of the author developed approach to the formation of new forms of cross-border cooperation is a proposal introducing new organizational and financial platform cross-border cooperation and development opportunities on the basis of national model of balancing regional development, which in its conceptual framework focused on intensification of integration process Ukraine and the EU.

Key words: partnership; cross-border cooperation; Euro regions; transborder market; cross-border areas; municipalities; territorial cooperation; euro regional cooperation; institutional environment.